

ÅRSPLAN

2024-2025

Briskebyen montessori International

- Tlf. Blå avdeling 474 54696
- Tlf. Grønn avdeling 474 54696
 - Rød avdeling 930 97028
- Tlf. Administrasjon/Styrer 996 17685
 - E-post: bmintas@gmail.com
- Webside: <https://briskebyen.barnehage.no>

Innhold

Årsplanen	4
Faglig grunnlag og møteplasser	5
Praktisk informasjon	6
Foreldreråd og Samarbeidsutvalg	8
Arbeidet på avdelingene	9
Småbarnsavdelingen Blå 0-2 år	10
Grønn avdeling 2-3 år	11
Storbarnsavdelingen Rød 3-6 år	12
COS-sirkelen	14
Overganger	14
Fagområdene	15
*Practical life	15
*Sensorisk	16
*Språk	17
*Matematikk	18
*Kultur	19
-biologi	
-Geografi	
-Vitenskap	
-kunst	
-Musikk	
*Etikk,filosofi og barns åndelige behov	21
*Kropp, aktivitet og helse	21
Digital praksis	22
Temaer	23
Kompetanseheving	23
Månedsoversikter august 24 – juli 25	25 -

- Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og viser barnehagens valg og begrunnelser for arbeidet gjennom et barnehageår. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte, og den er bygget på barnehagens virksomhetsplan/strategi. Den skal også dokumentere barnehagens pedagogiske arbeid overfor myndighetene.
- Styrer leder prosessen med å utarbeide årsplanen, og pedagogiske ledere er ansvarlige for å være delaktige i utarbeidelsen, endringer og tilføyelser / rettelser ut fra planlegging på sine avdelinger. Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg hver høst. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.
- I vår barnehage arbeider vi for at alle skal føle trygghet, få omsorg, ha omsorg og ta hensyn og samarbeide med hverandre. Vi arbeider for at barna skal få en god selvfølelse, oppleve mestring, utvikle selvstendighet, ha en god sosial utvikling, legge til rette for å pirre barnas nysgjerrighet for ny læring og gi dem muligheter til å lære seg kunnskaper som de vil ha nytte av videre i oppveksten. Vi jobber for å forberede barnet for videre utvikling og til skoletiden.
- Gjennom montessoripedagogikken mener vi at barna får et godt tilrettelagt miljø tilpasset aldersgruppen, og får mulighet til å se muligheter og sammenhenger i de ulike fagområdene – gjennom å få presentert en rekke ulike øvelser og materiell i forskjellige fagområder som vi vil komme nærmere inn på i denne planen. Det handler om å få erfaringer med mange forskjellige ting.
- Trygghet, omsorg, lek, mestring, vennskap, samhold, samarbeid og individuell utviklingsmulighet er blant mange viktige elementer hos oss.

Faglig grunnlag & møteplasser

FN`s barnekonvensjon

Lov om barnehager

Rammeplanen

Fagplan Montessori

Vedtekter

Samarbeidsutvalget

Årsplanen

Periodeplaner

Styremøter

Foreldremøter

Læringsgrupper

Foreldresamtaler

Planleggingsdager

Utviklingssamtaler

Ledermøter

Kompetanseheving

Avdelingsmøter

Praktisk informasjon

- All skriftlig informasjon fra barnehagen går ut via mykid etter hvert. Kidplan frem til dere får beskjed om overgang. Last ned appen og lag deg passord. Se utsendt brukermanual for oppsett foreldre.
- Barnehagens åpningstid er kl.07.00 – 16.30. I romjulen og i påskeuken (påmelding) samt dagene i juli er åpningstiden kl.08.00 – 16.00 grunnet ferie / avspassingsmulighet i personalgruppen, og for at vi skal ha best mulig personaltetthet.
- Turdager er på mandager og vi går kl.09.00. Barna har med seg all mat, drikke og frukt på mandager. Snakk med personalet dersom dere kommer senere enn 09.00 eller barnet skal hentes tidlig da spesielt de større barna på enkelte turer kanskje er på tur til kl.14.00
- Mattilbudet hos oss er tirsdag til fredag, og barna får både lunsj og frukt + melk disse dagene. Frokost spiser barna hjemme eller har med seg. Si fra om allergier, svinefri mat eller annet – til ped.leder på avdeling. Det er brød/pålegg til lunsj i august, halve september, i romjulen og i deler av mai og juni. I halve september og til jul + januar og ut april er det varm-mat til lunsj, og vi er opptatt av sunne og gode, normale råvarer anbefalt av Folkehelseinstituttet. Dersom foreldre vil at barnet sitt skal ha en brødslike før fruktmåltidet, tar dere med en liten matpakke til det i de periodene dere ønsker. Si fra til ped.leder på avdelingen for oversikt.
- Bursdager markeres på dagen til barnet (inne på avdeling) og foreldre kan ha med noe ekstra godt hvis det er ønskelig. Avdelingsvis, eventuelt Grønn og Rød avdeling sammen. Snakk med ped.leder når det nærmer seg og avtal. Det er også mulig å leie barnehagen til bursdagsselskap på kveldstid (symbolsk sum). Si fra til Nahia eller Knut Arild.
- Si fra eller skriv på en lapp om innholdet i det som tas med, med hensyn til eventuelle allergier etc.(egg, nøtter...)
- Skiftetøy og utstyr må hver dag være klart på barnets hylle i garderoben. Husk 2 skift av alt. Spør personalet om råd med hensyn til årstider, vær og temperatur ved behov. Se også vår webside for informasjon ut fra årstider.
- Ved sykdom skal barnet holdes hjemme. Hvis barnet har feber, har nedsatt allmenntilstand, ikke orker å være med på aktivitetene eller må ha smertestillende (eller har fått dette hjemme natten/om morgenen), har smittsom sykdom / symptomer (ubehandlet øyekatar, uvisse utslett, vannkopper, sterk hoste, sterk rennende nese/forkjølelse) skal barnet holdes hjemme til det har hatt 1 sympomfri dag. Dersom barnet har eller har hatt diare eller vedvarende oppkast hjemme – skal det holdes hjemme 48 timer inkl. 1 sympomfri dag.

- Kommunikasjon til og fra barnehagen er daglig samtale ved levering/henting, via mykid/kidplan, epost eller sms.
- Foreldrebetaling foregår slik at dere ca.den 5.hver måned mottar faktura på e-post, og vi ønsker at dere godtar e-faktura slik at alle innbetalinger foretas med riktig kid-nummer. Dere får da neste faktura rett i nettbanken deres. Forfall er senest den 15.hver måned. Eventuell søknad om redusert betaling må sendes kommunen i god tid før sommerferien eller så raskt dere kan ved behov. Søknad innvilges eventuelt av kommunen fra måneden etter det er søkt. Faktura dere mottar av barnehagen før dere har fått svar fra kommunen må betales. Man kan få hjelp av Styrer i barnehagen til slik søknad hvis det er ønskelig.
- Medisiner skal barnet i de aller fleste tilfeller tas hjemme, men dersom det er behov i løpet av dagen i barnehagen, skal det fylles ut skjemaer og gis opplæring og fullmakter før utdeling av personalet. Vær oppmerksom på at personalet kan nekte et slikt ansvar.
- Svømming har vi periodene 1.september – 30.november + 1.mars – 31.mai hvert år. Barna har med seg badetøy/badebleier, håndkle og såpe selv i liten pose/posebag(navnet).

Planleggingsdager & arrangement

<u>Planleggingsdager:</u>	Foreldremøte: 30.september
22.august	Høstsuppe/basar: 24.september
28.oktober	Luciatog 13.desember
29.november	Nissefest / julefrokost: 18.desember
2.januar	Samedagen: 6.februar
2.mai	Karneval: 10.februar
20.juni	Foreldrekafe påske: 11.april
	17.mai etter barnetog : Påmelding
	Sommerfest: 12.juni

Romjulen:

Påmelding til dagene fredag 27. og mandag 30.desember er 1.desember

Åpningstid: kl.08.00 – 16.00

Påskeuken:

Påmelding til dagene mandag 14. og tirsdag 15. april er 21. mars

Åpningstid: kl. 08.00 – 16.00

Juli: Barnehagen er åpen 1.-11. juli etter påmelding. Minimum 5 barn.

Åpningstid er kl. 08.00 – 16.00. Dagene er for de som fortsetter i barnehagen og har hatt minimum 1 uke sammenhengende, avtalt ferieuke august 24 – mai 25. Se våre vedtekter.

Foreldreråd & Samarbeidsutvalg

- **Foreldrerådet** består av alle foreldrene i barnehagen. Vi ønsker at alle foreldrene i barnehagen vår er aktivt interessert i hva som skjer, komme med forslag og stille spørsmål + følge med på informasjon som sendes ut og legges på websiden. Aktive foreldre hjelper oss til å bli enda bedre i den kontinuerlige endringsprosessen vi er og skal være i.
- En av foreldrene velges av Foreldrerådet til å delta i barnehagens **Samarbeidsutvalg**, som fungerer som et rådgivende organ i barnehagen overfor eierne. I dette utvalget sitter representant fra eier, de ansatte og foreldre – totalt 3 personer. Disse sitter 1 barnehageår fram til nytt utvalg er valgt (september – september i praksis).
- Samarbeidsutvalgets oppgaver er blant annet:
- Påse at barnehagen drives etter Lov om barnehager og andre relevante lover
- Behandle og vedta årets Årsplan
- Orienter og ta opp viktige ting fra Foreldrerådet som angår alle foreldre/barn
- Er en del av barnehagens krisestab ved behov.
- Foreldrerepresentant er leder i utvalget, og skal fungere som et bindeledd mellom foreldregruppa og barnehagens ledelse og ansatte. Denne er også med og tar initiativ til koordinering mellom foresatte ved arrangementer, for eksempel 17. mai og eventuelt sommeravslutningsfest med hensyn til hva de forskjellige kan/skal ha med, pynting og rydding.

Arbeidet på avdelingene

- I vår barnehage arbeider vi alltid for at barna skal møte et mest mulig spennende og fristende miljø som innbyr til aktivitet, forskning, lek og nysgjerrighet til å forsøke nye ting. Vi vil være engasjerte voksne, gode rollemodeller og vil gjerne pirre barnas nysgjerrighet.
- Gjennom vårt valg av å kombinere det vi synes er det beste fra montessoripedagogikken med hva vi anser for andre viktige pedagogiske moment i hverdagen ønsker vi at barna skal føle mestring, glede, vennskap og gode relasjoner til både barn og voksne rundt seg hver dag.
- Gjennom å være trygge og være i harmoni med seg selv i hverdagen ønsker vi at barna skal være i utvikling og oppdage nye, gode sider av seg selv + at de skal lære å takle hverdagens utfordringer på en fornuftig og god måte. Det å se seg selv og fellesskapet i ett blir derfor et viktig moment.
- Gjennom å få erfaringer gjennom alle fagområdene vi er innom vil barna tilegne seg mye kunnskap som vil legge et best mulig grunnlag for dem selv i deres egen utvikling fram mot skolealder, og gjennom dette legge grunnlag for videre læring og utvikling.
- Viktige elementer i vår barnehage er derfor:
 - Å GI / SKAPE TRYGGHET
 - Å GI OMSORG
 - MESTRINGSFØLELSE
 - SAMHOLDSFØLELSE / GODT SAMARBEID
 - GOD LEK
 - Å HA ET GODT BARNEHAGEMILJØ
 - AT BARNA OPPLEVER VENNSKAP OG VENNLIGHET
 - AT BARNA KAN UTVIKLE SEG I SITT EGET TEMPO

Hva kan du forvente av oss?

Barnet ditt skal få oppleve å være en del av et felleskap

For noen barn går dette veldig lett å bli en del av fellesskapet, mens for andre kan dette ta litt mer tid. Vi jobber aktivt gjennom lek og moro med å etablere vennskap og vi legger til rette for at alle skal få leke med andre, oppleve å få en venn og lære å beholde denne.

Vi skal være gode rollemodeller

Vi skal gå foran som gode og trygge eksempler, lede an i lek og moro, og bruke vår profesjonalitet og kompetanse til å ivareta, forstå, skape trygghet og varme.

Vi skal ha lekekompetanse

Vi skal være veiledere og pådrivere i å la leken komme først, og bruke leken til læring og mestring.

Vi skal se det beste i barnet ditt

Alle barn er unike. Barnet ditt skal få oppleve anerkjennelse og glede sammen med andre barn og voksne.

Småbarnsavdelingen Blå 0-2 år

- På avdelingen arbeider man slik at man følger barnet, det vil si at vi er tett innpå barna og når barnet finner et materiell er vi der for å vise hvordan barnet kan bruke materialet. Vi øver opp litt fokus og konsentrasjon i korte sekvenser og viser barnet, før barnet kan forsøke det samme. Vi snakker mye med barnet hele tiden mens vi holder på. Barnet får da en viss idé om hvordan materialet brukes og gjennom det – føle mestring.
- Personalet sirkulerer mellom barna, støtter og veileder best mulig. Vi hjelper barna og finne frem materiell, vise og rydde det tilbake på hyllene.
- Vi lærer opp barna til å bruke små matter som de ruller ut og har materialet sitt på – som sitt lille private område. Vi øver med barna til ikke å ta materiell fra hverandre, men vente på tur eller til det er ledig.
- Barna er på forskjellige utviklingstrinn og alle er forskjellige og har forskjellige behov. Derfor er det viktig for personalet og «lese» hvert enkelt barn og se hva det kanskje trenger litt mer øving på. Dette tar man så med seg i planleggingen av aktiviteter med enkeltbarnet og kommer til syne på ukeplanene.
- Likevel er det omsorg og trygghet, stell og rutinesituasjoner som er viktigst på avdelingen. Dette er en viktig forutsetning for all læring og trivsel.

- Fokusområder: MOTORIKK SPRÅK PRACTICAL-LIFE-ØVELSER SENSORISKE ØVELSER

Dagsrytmen

- 0700-0845 Lek/frokost. Vi kontrollerer bleier ved ankomst.
- 0845-1045 Aktiviteter inne/ute. Lesestund,sang.
- 1030 Bleieskift før lunsj, så spiser vi.
- 1115-1400 Soving. Vi kontrollerer bleier etter soving.
- 1400- Frukt. Etter frukt har vi bleieskift.
- 1415-1630 Utelek. I tidsrommet 1515-1600 skifter vi evt.bleie igjen.

Som dere ser er det mye stell og skift og kontroll med bleiene til barna. Det er mange ganger om dagen. Det er også håndvask og fokus på hygiene før måltider og etter bleieskift / toalettbesøk og før måltider

Grønn avdeling 2-3 år

På Grønn avdeling er barna i en fase litt mellom småbarnsavdeling og storbarnsavdeling. Derfor tilrettelegger vi her for ekstra øving på aktiviteter som språk og språkforståelse, practical life og språklig forståelse gjennom en del aktiviteter i fagområdene Kultur, kunst, Helse og det sensoriske, men barna leker også med før-matematiske aktiviteter som former/figurer, mønstre og litt om tall.

Det meste av aktivitetene er 1:1 hvor 1 lærer har korte aktiviteter med 1 barn om gangen. Fokus og konsentrasjon er viktig å øve opp, og det gjøres best på denne måten. Det er også viktig å fungere i gruppe og føle tilhørigheten i gruppen, og gjennom samlinger med samtale, bildebruk, høytlesing, sang eller annet gir vi barna dette. Gymnastikk-økter, svømmeøkter og turer gir også barna denne verdifulle erfaringen.

Barna i denne aldersgruppen er nokså forskjellig og er på ulike steder i sin utvikling. Dette legger vi godt til rette for i vår daglige lek med barna. Vi vil i størst mulig grad involvere dere foreldre i vårt arbeid på avdelingen, så vi vil invitere dere inn for å få et godt innblikk i hvordan vi arbeider med gruppen. Da er det også litt lettere for dere å følge opp og øve litt på det samme med barna deres hjemme – til barnas beste.

Dagsrytme

- 0700-0845 Lek/frokost
- 0845-1100 Aktiviteter på avdeling
- 1030 Lesestund 20-30 min.
- 1100-1145 Håndhygiene før vi spiser Lunsj kl.11.00
- 1145-1400 Dobesøk, håndhygiene og påkledning – Utelek
- 1400 Frukt. Håndhygiene før måltidet.
- 1415-1630 Utelek frem til henting.

Storbarnsavdelingen Rød avdeling 3-6 år

- På avdelingen arbeider man slik at man bruker tid fra august og utover til å kartlegge barnas utviklingsnivå, som man planlegger aktiviteter ut i fra. I tillegg brukes det tid på å få med barna på hvordan vi skal ha det på avdelingene, hva som er ok og hva som ikke er ok. Vi bruker tid på practical life-øvelser(repetisjon og videre øving på hverdagsøvelser for å bli mer selvstendige) og har mye fokus da på Grace&curtesy (dannelse og høflighet), da både barn og voksne vil kunne få et best mulig læringsmiljø.
- Det settes så opp mer detaljerte interne arbeidsplaner som viser hvem som gjør hva med hvilke barn og når. Dette går på hvilke øvelser/materiell i de forskjellige fagområdene man skal presentere nye øvelser i. Det er også personal som ikke presenterer, og disse tar alle andre oppgaver som oppstår (hjelp barn med materiell, på wc, rydding/orden, ta telefonen, ta evt.konflikter.....)
- Barna bruker matter til sitt materiell og har sitt private område der. De holder på til de er ferdige.
- Grønn og Rød gruppe deler seg hensiktsmessig og fordeler seg på rommene.
- Personalet sirkulerer mellom barna, oppmuntrer og inspirerer. Vi har lesestunder og gode overganger der barna får god nok tid til å avslutte og for eksempel gjøre seg klare til lunsj.
- Omsorg, trygghet og rutinesituasjoner er også her veldig viktig, og barna skal få den voksenkontakten som er nødvendig hver dag.

- Barna er innom alle fagområder, mens har vanligvis mye fokus på språk, kulturfagene og matematikk for de eldste og språk, sensorisk, helse/bevegelse, kunst og practical life for de litt yngre.

Språkgrupper

- Vi har faste språkgrupper for barn 3-6 år som trenger ekstra språktrening på norsk, og barna det gjelder får mulighet en fast økt hver uke fra september som ekstra støtte. Dette i samråd med dere foreldre. Vi har selvfølgelig mye språkaktiviteter hele uken gjennom også.

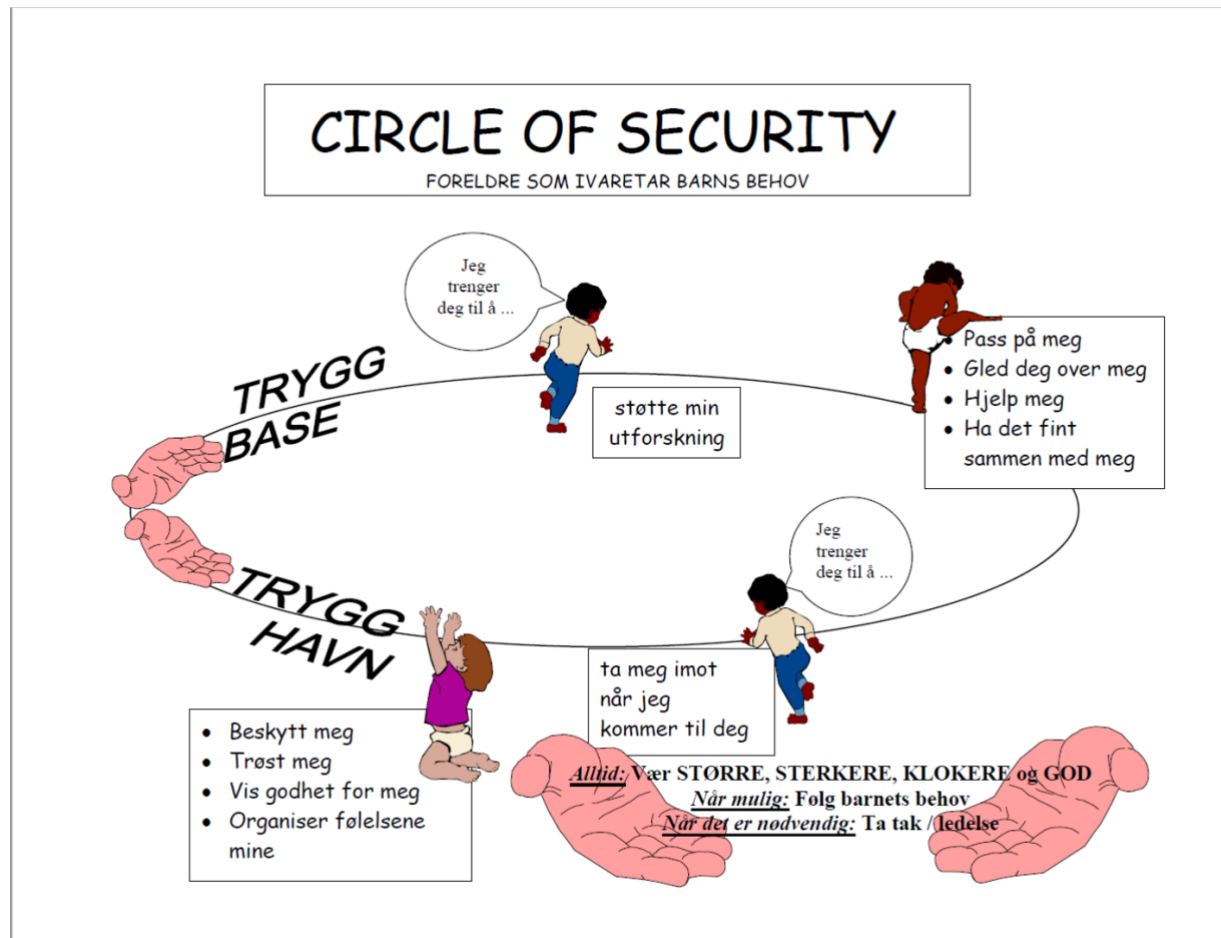
Førskolegruppe

- Vi har en liten førskolegruppe med skolestartere som har egne pedagogiske, skoleforberedende lekeaktiviteter faste tider en fast dag i uken. Dette ledes av en pedagog. Barnehagen har en egen pedagogisk plan for dette, utarbeidet med grunnlag i samarbeid med de andre barnehagene i Hamar. Dette gjør at førskolebarna får et tilnærmet likt tilbud om skoleforberedende lekeaktiviteter uansett hvilken barnehage de går i.
- Medbestemmelse er et viktig element som er felt ned som et barns rettighet i barnehageloven, Grunnloven og FN`s barnekonvensjon. Barna skal tas med i planlegging og vurdering og skal erfare innflytelse i hverdagen.
- Dette forsøker vi best mulig gjennom samtale med barna, komme med forslag, gi dem valgmuligheter og samtale om hvordan aktiviteten og dagen skal være. Det er viktig at barna blir hørt. Barna skal få mest mulig valgmuligheter.
- Storbarnsgruppene arbeider med alle fagområder.
- Vi har Førskolegruppe for skolestarterne
- Vi har språkgrupper for de som har behov for ekstra styrking av språket

Dagsrytmen

- 0700-0845 Lek/frokost
- 0845-1100 Aktiviteter på avdeling
- 1030 Lesestund 20-30 min.
- 1100-1145 Håndhygiene før vi spiser Lunsj kl.11.00
- 1145-1400 Dobesøk, håndhygiene og påkledning – Utelek
- 1400 Frukt. Håndhygiene før måltidet.

- 1415-1630 Utelek frem til henting.

Overganger

- Overganger er et annet sentralt begrep som vi i barnehagen må ha et godt system på slik at barnets overganger blir best mulig. Overganger kan være det å starte i barnehagen – tilvenning, overganger innad i barnehagen – bytte fra småbarn til storbarnsgruppe eller overgangen mellom barnehage og skole.
- I vår barnehage forsøker vi å ha et nært forhold til foreldrene daglig fra starten av, og informasjon, trygghet, nærhet, rutiner, aktiviteter og tydelige voksne er med på å trygge både voksne og barn i denne endringen i livet – inn i barnehagehverdagen.
- Vi vil ha gode dialoger, åpenhet, tillit og ærlighet som bærende elementer i vårt samarbeid med alle foreldrene hele veien. Vi vil gjerne ha engasjerte foreldre og inkludere dem i vårt arbeid med barna deres gjennom året. Bli med!

- Overgang kan også være når barnet kommer til barnehagen hver morgen. Det er veldig viktig at både foreldre og ped.leder snakker om dette ved behov, og veldig viktig at man hører på råd og tips fra personalet på hvordan det er, hvordan det kanskje kan bli bedre og hvordan barnet skal få en god start på dagen i barnehagen.
- I overgangen mellom småbarn og storbarnsgruppe har vi en gradvis tilvenning der barna besøker den nye avdelingen, leker med dem, hospiterer hos dem og vi gir informasjon til foreldre.
- I overgangen mellom barnehage og skole er det samarbeid mellom styrer og rektor/lærere og evt. utveksling av informasjon, det kan være besøk, turer til skolen for førskolegruppa. Med mange skolerelaterte aktiviteter, samtaler barn-voksen og personale-foreldre vil man kunne legge grunnlaget for en best mulig overgang til skoletilværelsen

Fagområdene

Practical life (praktiske hverdagsaktiviteter)

-Dette er de første lekbaserte øvelsene barna i barnehagen utøver, og det er øvelser som man må øve på og holde ved like eller utvikle. Eldre barn øver også på disse aktivitetene da det krever og gir mestring på ulike utviklingsstadier i barnets barndom. De setter barnet i bedre stand til å ta del i hverdagen sin, både i barnehagen og hjemme.

Øvelsene deles inn i 5 grupper:

- 1) Forberedende aktiviteter – svært enkle øvelser som som for eksempel å rulle ut / rulle sammen en matre, bære en stol, øse/helle vann, skru av og på lokk, brette kluter. Øvelsene øver øye-hånd-koordinasjon.
- 2) Personrelaterte øvelser – her øver barna på å kunne klare ting selv, for sin egen del, og gir stor glede og mestringsfølelse. Dette kan være å kneppe knapper, stenge/åpne en glidelås, borrelås, knyte sløyfe, pusse sko, flette håret osv. Vi har endel små rammer som barna kan sitte å øve på.
- 3) Miljørelaterte øvelser – der barna øver opp forståelse for og ser glede i å være med å ta vare på miljøet rundt seg. Dette kan være å støvsuge, vaske gulv, tørke støv, vanne blomster, vaske bord etter mat. Gjennom slike aktiviteter viser de også omsorg for andre i det samme miljøet.
- 4) Grace&curtesy (harmoni & høflighet) – dette er vårt viktigste virkemiddel for å utvikle en godt fungerende barnegruppe. I små grupper vises barna hvordan de skal opptre inne og ute i sosial omgang med andre barn og med de voksne. Dette

kan være hvordan man åpner/lukker en dør, banker på før man går inn en dør, passere hverandre, møte andre mennesker sosialt, og hvordan vi skal opptre rundt hverandre inne og ute. Gjennom disse øvelsene lærer barna en gjensidig respekt mellom mennesker og for miljøet rundt oss, for eksempel det å vente på tur. Barna blir etterhvert mer i harmoni med seg selv.

- 5) Koordinasjon og balanse – dette kan være øvelser som «å gå på linjen» eller «stilleleken». Dette gir barnet muligheten til å føle og oppleve harmonisk samspill med hele gruppen. Det å skape stillhet sammen gir barna litt tankefullhet, litt grubling og undring.

Gjennom practical life – øvelser blir barna

- *mer fysisk og mentalt selvstendige
- *utvikler bedre motoriske ferdigheter
- *lærer hvordan man omgås barn og voksne
- *lærer å vente på tur
- *utvikler koordinasjon fin-og grovmotorisk
- *Utvikler ansvar
- *utvikler konsentrasjonen
- *etablerer en ytre orden som gir en indre orden
- *blir mer delaktig i sitt miljø og sin kultur

Det sensoriske fagområdet

-Dette går mye på sansene til barnet, som syn, hørsel, følelse, smak og lukt. Gjennom sansene oppfatter og systematiserer man inntrykk, og gjennom at barna blir kjent med sine sanser de første 3 år, skjerpes sansene ytterligere gjennom arbeid med det sensoriske fagområdet.

-Materiellet innbyr til bevegelse, aktivitet og repetisjon. Gjennom hånden utvikles hjernen og barna lærer mer om detaljer i sin verden.

-Arbeidet med det sansetrenende materiellet er en forberedelse til matematikk, skriving, lesing, kulturemner og naturvitenskap.

-Gjennom øvelser finner barna likheter, ulikheter, rekkefølger, par, hvordan sortere, sammenligner og observerer.

-Barna lærer også mange ulike språklige begreper og spennende ord som «pentagon»(5-kant), «nyreformet blad» osv.

Språk

-Barnehagen skal ha et rikt språkmiljø, og alle voksne skal være seg bevisst dette viktige perspektivet. De skal være språklige forbilder og virkelig «utsette barna for mye språk» hver dag.

-Enhver anledning til samtale, begrepslæring, lek med språk og utforsking muntlig eller skriftlig må benyttes.

-Man setter ord på ting, nyanserer begreper, spør åpne spørsmål, inviterer til samtale, undring, refleksjon, kommer med forslag, bekrefter, hjelper og støtter barnet uansett alder og utvikling – ut fra barnets nivå.

-Dette og det å kunne bruke barnehagens språkmateriell godt, er personalets viktigste egenskap i arbeidet i barnehagen.

-Språklig læring og språklig trygghet er inngangsbilletten til all videre læring på alle måter.

Eksempler på språklige aktiviteter:

*Daglig, tett dialog med barnet

*Fokus og det å forvente svar. Gi barnet oppmerksomhet

*Bøker, høytlesing og sang

*Sandpapirbokstaver

- *Skrive i luft, i sand, på papir
- *Det bevegelige alfabetet (løse bokstaver)
- *Språkboksene (rosa – blå – grønn)
- *Læren om ordklassene (substantiv, verb, adjektiv, artikkel)
- *Lage egne små bøker/historier (booklets)

Matematikk

Mennesker har et matematisk sinn, som kommer til uttrykk i interessen for tall, telling, former og dimensjoner, presisjon og jakten på sammenhenger. Det kommer til syne også for de minste barna for eksempel ved dekking av bord, sanger, rim og regler, samt former og figurer man har rundt seg.

For de eldre barna er det et omfattende emne. I barnehagen får de kontakt med matematikk både indirekte og direkte gjennom de praktiske hverdagsaktivitetene og det sansetrenende materialet. Dette er noe av det de får litt erfaring med:

- *Lengder *Volum *Vekt *Kuber *Prismer *Sylindre
- *Tallene/tallrekker *Rekkefølge *desimaler *Tiere *Hundrer

Blant annet gjennom

- *Sandpapir-tall *Tellepinner *Tall-kort *Mengde/telle-bilder

*Perlemateriell

- *Skrivning *Tegning/kunst *navn *Bøker *sanger

*visuell telling

- *Addisjon *Subtraksjon *Divisjon *Multiplikasjon

- Alt dette ut fra barnets utviklingsnivå og interesse

Kultur

Gjennom arbeidet med praktiske hverdagsaktiviteter, sensorisk materiell, språk og matematikk gis barnet nøkler til vår menneskelige kultur og historie – og gir barnet muligheter til videre utforskning i kulturfagene

*Biologi *Geografi *Vitenskap *Kunst *Musikk *Historie

Det legges vekt på å formidle hvordan alt på jorden er forbundet med hverandre, det er en gjensidig avhengighet. Dette gjøres blant annet gjennom

*Fortellinger *Eksperimenter *Lesemateriell *Hagearbeid

Vi ønsker å gi barna mulighet til å oppleve kunst og kultur gjennom

*Felles kulturelle opplevelser *Gjøre noe/skape noe felles

*La barna uttrykke seg estetisk(kunst) *Få erfaringer med materiell

*Få erfaringer med metoder/teknikk

Biologi:

Dette er aktiviteter med emner fra botanikk(natur) og Zoologi(dyr), gjennom:

*Bilder / navn *Bøker *Naturbord *Puslespill *Tegning/kunst

*Sensoriske øvelser *Objekter *Sanger *Dyrenes plass / klassifisering

Geografi:

Dette hjelper barnet å forstå sin sansbare verden gjennom å lære geografiske navn, begreper, bearbeide inntrykk av den virkelige verden og sammenligne med det mer abstrakte, blant annet gjennom:

*Bilder *Bøker *Kart *Puslespill *Flagg *Tegning/kunst

*Jordkloden *Planetsystemet *Verdensdeler *Hav/land *Landformer

*Vannformer *Fylker *Byer *Elver *Fjell

*Kulturlandskapet i nærområdet

Vitenskap:

Her arbeider vi med Fysikk og kjemi, med vekt på fysikk, blant annet gjennom

*Fysikkeksperimenter *Sortere magnetiske objekter *Tyngder / flytende –

Ikke flytende *Vann/is/temperatur

*De 3 elementene jord, vann, luft og

Solens betydning

- Her er undringen og spørsmålene fra barna viktigere enn svar og konklusjoner

Kunst/forming:

Dette er en måte å uttrykke seg på, og derfor må barna få mulighet og erfaring med å både lære litt om ulike materialer, hvordan man bruker det og ideer / inspirasjon til hva man kan lage / uttrykke. Dette er blant annet gjennom

- *Blyant/fargeblyant *Maling/pensel *Fargelære *Modell-kitt
- *gips *Ulike stofftyper *Lim *Montering *Klipping *Syng/nål/tråd
- *Bilder/lys *Konstruksjon *Følelser *Linjen *Former
- *Mønstre *Sette ord på mål og produkt

Musikk:

Musikk er viktig for alle mennesker, og har en tett sammenheng med språket, og herunder kommunikasjon/formidling, kroppsspråk, følelser, sinnsstemning, situasjonsbestemte sykluser, og også det å skape noe. Dette forsøker vi å formidle blant annet gjennom:

- *Historier *dikt *rim/regler *Sang *Ulike musikkformer(lytting)
- *Musikkinstrumenter *Lyder *Kjenne på harmoni

Historie:

Gjennom emnet historie er målet å knytte sammen blant annet tid, epoker, nåtid, forhistorisk tid, hendelser – gjennom å lære om:

- *Bildebruk/bøker *Tid(time, minutter, dag, uke, måned, årstid, år, klokken)
- *Historiefortelling *Tidslinjer *Endringer *Teori om «the big bang» / religiøse retninger om jordas opprinnelse

Etikk, filosofi og barns åndelige behov:

Mennesker søker stadig svar på meningen med livet, og barna har mye undring rundt dette også, det ligger i den menneskelige natur. Vi må invitere til undring, samtale og hjelpe barna å sette ord på det de kanskje lurer på. Gjennom dette kan barna finne en trygg forankring med hensyn til seg selv og sin plassering i verden. Vi må ta ulike hensyn

til vårt multi-kulturelle samfunn og det at barna kommer fra ulike kulturer og tradisjoner og lære barna å ha respekt for disse kanskje ulike synspunktene og meningene og tradisjonene. Vi har et etisk ansvar for å ivareta alle barn, synliggjøre dem, møte dem med forståelse og støtte dem. Dette gir barna et grunnlag for å kunne utvikle moralske verdier og evnen til å ta rette avgjørelser. Vi må gi barna et vokabular til å snakke og tenke rundt etiske og filosofiske spørsmål og uttrykke seg.

Det er også viktig å lære barna å takle uenighet og komme til fredelige løsninger i eventuelle konflikter. Her må barnehagens voksne være tett på og hjelpe barna å løse dette med en gang. Derfor må vi ha samtaler om følelser, regulering, empati og omsorg og trygghet. Grace & curtesy og stilleleken er også viktig her.

Kropp, aktivitet og helse:

Små barn er i en sensitiv periode for motorisk utvikling og kompetanse. De er i konstant bevegelse nærmest hele dagen. Det er viktig for mange andre utviklingsområder at de tilegner seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse og vaner (være ute i alt slags vær). Det er også viktig at de får gode ferdigheter både grovmotorisk (store kroppsdelene) og finmotorisk (hender). Tenk da hvor viktig det blir både med hverdagsaktivitetene og de sensoriske øvelsene! Under er eksempler på ulike øvelser:

- *Gå i ulikt terreng *komme over/under hindringer *Balanse *koordinasjon
- *Klatre *Krabbe *Løpe *Sykle *Gymnastikkøvelser
- *Bevegelse/musikk *Flyte/vanntilvenning *holde pusten/dykke
- *Henge *Kaste(øye/hånd) *Konstruere *Kunstfagene *Practical-life
- *Sensoriske øvelser *Tur/utelek *Trafikk *Matlaging *Bevegelsesfrihet

Vi har også som tema mer helsemessige ting som sykdom, kommunikasjon, matvarer og næring, drikke – og viktigheten av dette. Gjennom presentasjoner og matlaging forsøker vi også å lære barna viktigheten av å spise sunt, hva som er sunt, ulike grønnsaker og frukt, og det å tørre å smake på ting.

Digital praksis i barnehagen

- I barnehagen skal digital praksis bidra til barnets lek, kreativitet og læring. Dette er en støtte til øvrig læring med hensyn til barns språk, kreativitet og uttrykksmåter, og
- fortrinnsvis til barna i alderen 4-6 år.
- Vi vil av og til kunne bruke Ipad sammen med barna spesielt med hensyn til språklæring og som et supplement til vårt øvrige språkmateriell. Her kan barna i tilrettelagte programmer leke seg med språket og ordlyden, øve på begreper, sanger og språklek.
- Vi vil også kunne bruke øvelsesprogrammer digitalt med hensyn til matematisk øving og logisk tenkning. (telling og tallrekker og lek med tall)
- Vi vil kunne bruke digitale medier i forbindelse med billedbruk fra barnehagen, fra turer eller i kunstoffaget.
- Bruk av Ipad vil ikke ha noen dominerende plass i lekmiljøet i vår barnehage, og utstyret vil tas frem periodevis og alltid øves på sammen med en voksen.

Temaer vi har i perioder

- Kroppen min
- Familien min
- Bondegården
- Dramatisering
- Vennskap
- Verdensrommet / Planetsystemet
- Humanitært arbeid
- Brannvernuke
- Jul

Kompetanseheving

Barnehagens personalgruppe er med på en kontinuerlig kompetanseheving på mange områder. Barnehagen ser på seg selv som at den er i en kontinuerlig utviklingsprosess hvor vi hele tiden forsøker å utvikle oss til å bli bedre – til det beste for barna i barnehagen. Dette gjør vi blant annet gjennom:

- *Faglige kompetansehevingstiltak gjennom Læringscenteret Universitetet i Stavanger, Høgskolen i Innlandet , Statsforvalter og Hamar kommune, også på tvers av kommuner.
- *Gjennom læringsgrupper – for styrere med både private og kommunale barnehager
- *Pedagognettverk for pedagoger
- *EBBA – kartleggingsverktøy barn / grupper / system
- *Ulike språk-kartleggingsverktøy - enkeltbarn
- *Kompetanseheving montessoripedagogikk internt
- *Førstehjelpskursing – alle ansatte / 2.år
- *Faglig videreutdanning - enkeltansatte
- *Pedagogiske analyser etter egne målinger – systemnivå i barnehagen
- *Utviklingssamtaler med hver ansatt

August

			1 TILVENNING	2
5	6	7	8	9
12	13	14	15	16
19	20	21	22 P-DAG	23
26	27	28	29	30

September

2	3	4 SVØMMING STARTER	5	6
9	10	11	12	13
16	17	18	19	20
23	24 HØSTSUPPE/ BASAR	25	26	27
30 FORELDRE- MØTE				

BLÅ: Sensoriske øvelser, Språk, Tilvenning, Rutiner

Tema: Familien min

Svømmer torsdager

GRØNN: Sensoriske øvelser, observasjoner, Språk, Practical life

Tema: Familien min

Svømmer fredager

RØD: Språk, Sensoriske øvelser, Grace&curtesy 2.-13.sept.

Tema: Brannvernuke

Kunst, kropp/bev., Practical life, Språk 16.-30.sept.

Humanitært

Svømmer onsdager

arbeid

Oktober

	1	2	3	4
7	8	9	10	11
14	15	16	17	18
21	22	23	24	25
28 P-DAG	29	30	31	

BLÅ: Språk, Sensorisk, Practical life, bevegelse

GRØNN: Språk, Sensoriske øvelser, Practical life, bevegelse Tema: Kroppen min

RØD: Språk, Kultur, Matematikk, Sensoriske øvelser, Kunst Tema: Kroppen min

Vennskap

November

				1
4	5	6	7	8
11	12	13	14	15
18	19	20	21	22
25	26	27	28 SISTE SVØMMING	29 P-DAG

Påmelding romjul : 1.desember

Desember

2	3	4	5	6
9	10	11	12	13 LUCIATOG
16	17	18 NISSEFEST FROKOST	19	20
23	24 JULEFERIE	25	26	27 (8-16)
30 (8-16)	31 NYTTÅRSAFTEN			

BLÅ: Språk, Kunst, Practical life

Tema: Jul

GRØNN: Språk, Practical life, Sensorisk, Kunst

(alle avd)

RØD: Språk, Kultur, Etikk, Kunst

Januar

		1 NYTTÅRSDAG (stengt)	2 P-DAG	3
6	7	8	9	10
13	14	15	16	17
20	21	22	23	24
27	28	29	30	31

BLÅ: Språk, Practical life, musikk/bevegelse, Sensorisk

GRØNN: Språk, Practical life, Musikk/bevegelse, Sensorisk

Tema: Vennskap

RØD: Språk, Matematikk, Kultur, Vitenskap

Tema: Verdensrommet

Februar

3	4	5 SVØMMING STARTER	6 SAMEDAGEN	7
10 KARNEVAL	11	12	13	14
17	18	19	20	21
24	25	26	27	28

BLÅ: Språk, Practical life, Sensorisk , Bevegelse

Tema: Bondegården

GRØNN: Språk, Practical life, Kunst, Bevegelse,

(alle avd)

RØD: Språk, Matematikk, Kultur

Mars

Påmelding påskeuka: 23.mars

3	4	5	6	7
10	11	12	13	14
17	18	19	20	21
24	25	26	27	28
31				

BLÅ: Språk, Sensorisk, Practical life, Vitenskap

Tema: Bondegården

GRØNN: Språk, Practical life, Kultur, Vitenskap

Vennskap(Rød)

RØD: Språk, Kultur, Vitenskap

April

	1	2	3	4
7	8	9	10	11 FORELDRE- KAFFE
14 (8-16)	15 (8-16)	16 PÅSKEFERIE	17	18
21	22	23	24	25
28	29	30 SISTE SVØMMING		

BLÅ: Språk, Practical life, Etikk, Sensorisk, Kultur(planting). Tema: Bondegården

GRØNN: Språk, Practical life, Vitenskap Kultur(planting) Dramatisering(Rød)

RØD: Språk, Kultur, Matematikk

Mai

Påmelding juli-dagene: 1.mai

			1 OFF.FRIDAG	2 P-DAG
5	6	7	8	9
12	13	14	15	16
19	20	21	22	23
26	27	28	29 KR.HIMMEL- FART	30

Juni

2	3	4	5	6
9 2.PINSEDAG	10	11	12 SOMMER- AVSLUTNING	13
16	17	18	19	20 P-DAG
23	24	25	26	27
30				

I Juni /Juli har avdelingene de fleste aktiviteter ute dersom været tillater det. Vi tar med oss noe materiell ut og har styrte aktiviteter i perioder av dagen.

Grønn og Rød avdeling har også noe lengre turer til skog og mark, til Friidrettsbane, Domkirkeodden, Stoppested Verden, Klukhagan-skogen eller andre steder. Informasjon gis etterhvert.

Siste uken rydder vi også avdelingene og gjør klart til avslutning av barnehageåret.

Husk å lese vedtektene om ferie / bruk av dagene i Juli

Juli

	1 (8-16)	2 (8-16)	3 (8-16)	4 (8-16)
7 (8-16)	8 (8-16)	9 (8-16)	10 (8-16)	11 (8-16)
14 SOMMER STENGT	15 —————→	16	17	18
21 —————→	22	23	24	25
28 —————→	29	30	31	1.8. —————→